PARAFIA WSPÓLNOTĄ MISYJNĄ

Program opracowano na podstawie materiałów Komisji duszpasterstwa Konferencji Episkopatu Polski zawartych w zeszycie teologiczno-pastoralnym ***„Parafia wspólnotą misyjną. Program duszpasterski Kościoła katolickiego w Polsce na rok 2026/2027" (Opole 2026)***

Wprowadzenie

Program duszpasterski „Parafia wspólnotą misyjną" zaprasza do spojrzenia na parafię nie tylko jako na miejsce sprawowania liturgii i organizowania wydarzeń religijnych, ale przede wszystkim jako na wspólnotę uczniów Chrystusa, którzy wzrastają w wierze i zgodnie ze swoim powołaniem podejmują odpowiedzialność za głoszenie Ewangelii. Fundamentem tej wspólnoty jest osobista relacja z Jezusem Chrystusem, który gromadzi wierzących wokół siebie, umacnia ich swoim słowem i sakramentami oraz posyła, aby dawali świadectwo wiary w codziennym życiu. Pogłębianie tej więzi i odkrywanie misyjnego powołania całej wspólnoty stanowią istotę odnowy, której ma służyć niniejszy program.

Misyjna odnowa parafii nie polega zatem jedynie na podejmowaniu nowych inicjatyw, lecz także na odkrywaniu bogactwa liturgii, umacnianiu istniejących form duszpasterstwa oraz rozwijaniu dobra, które już dokonuje się w naszych wspólnotach. Zakłada jednocześnie poszukiwanie nowych sposobów docierania z Ewangelią do współczesnego człowieka oraz tworzenie przestrzeni sprzyjających spotkaniu z Chrystusem i wzrastaniu w wierze.

Ważnym owocem tej odnowy powinno być coraz pełniejsze angażowanie świeckich, rozwijanie współodpowiedzialności za życie parafii oraz budowanie autentycznych relacji między jej członkami. Parafia jest bowiem wspólnotą, w której każdy ochrzczony, zgodnie z własnym powołaniem i możliwościami, ma swoje miejsce i może wnosić cenny wkład w życie i misję Kościoła. Jest również domem otwartym dla tych, którzy pozostają z dala od życia wspólnotowego lub wciąż poszukują drogi do Boga.

W związku z tym, realizacja niniejszego programu zakłada podjęcie przez każdą parafię konkretnych działań w czterech wymiarach życia parafialnego:

1. **Duszpasterskim** – inicjacja chrześcijańska i życie liturgiczno-modlitewne.
2. **Katechetyczno-ewangelizacyjnym** – życie słowem Bożym i katecheza.
3. **Caritas** – braterstwo i diakonia miłości.
4. **Administracyjnym** – współodpowiedzialność za parafię i jej rozwój.

W każdym z tych obszarów wskazano:

- ✓ **Zadania podstawowe** – propozycje trwałych rozwiązań, które zostaną przyjęte jako wspólny, minimalny standard życia parafialnego.
- ✓ **Działania uzupełniające** – konkretne inicjatywy, spośród których parafia wybiera te najlepiej odpowiadające lokalnym potrzebom, możliwościom i istniejącym już formom duszpasterstwa.

Celem nie jest mnożenie obowiązków ani jednakowe organizowanie życia wszystkich parafii, lecz stworzenie trwałych warunków do ich misyjnego rozwoju w zmieniających się warunkach zewnętrznych.

I. ZASADY REALIZACJI PROGRAMU W PARAFIACH

1. Wspólny standard i lokalna odpowiedzialność

Każda parafia w ciągu najbliższego roku duszpasterskiego zrealizuje **co najmniej jedno z trzech zadań podstawowych** stanowiących wspólny standard funkcjonowania parafii misyjnej oraz będzie dążyła do realizacji pozostałych.

Jednocześnie pozostawia się parafiom możliwość wyboru **co najmniej dwóch działań uzupełniających,** uwzględniających specyfikę wspólnoty, liczbę mieszkańców, dostępne zasoby i dotychczasowe doświadczenia duszpasterskie.

Wdrażanie standardów powinno uwzględniać specyfikę i uwarunkowania funkcjonowania parafii miejskich oraz wiejskich, a także stwarzać możliwość podejmowania współpracy międzyparafialnej. Zachęca się również do korzystania ze wsparcia i współpracy z właściwymi wydziałami Kurii

2. Przygotowanie parafialnego planu duszpasterskiego

Proponuje się następujący sposób pracy:

Etap I – Rozeznanie

Proboszcz wraz z parafialną radą duszpasterską dokonuje analizy aktualnego życia parafii w czterech wskazanych wymiarach, uwzględniając istniejące już inicjatywy, potrzeby mieszkańców i obszary wymagające rozwoju.

Etap II – Przygotowanie planu

W planie wskazuje się:

- ✓ Sposób realizacji co najmniej jednego z trzech zadań podstawowych, z uwzględnieniem działań już podejmowanych w parafii.
- ✓ Wybrane inicjatywy uzupełniające, przynajmniej po dwie z każdego obszaru.
- ✓ Osoby odpowiedzialne za poszczególne zadania.
- ✓ Przewidywane terminy i potrzebne środki.

Przygotowany i zatwierdzony przez proboszcza plan publikuje się na stronie parafii, w mediach społecznościowych (oraz w gazetce parafialnej) nie później niż 13 grudnia 2026 roku.

Etap III – Realizacja

Odpowiedzialność za podejmowane inicjatywy zostaje podzielona pomiędzy duchownych i świeckich. Proboszcz zachowuje właściwą odpowiedzialność za kierowanie parafią, troszcząc się jednocześnie o rozwijanie współpracy i współodpowiedzialności wiernych.

Etap IV – Podsumowanie

Po zakończeniu roku duszpasterskiego parafialna rada duszpasterska dokonuje oceny realizacji planu, wskazując osiągnięte rezultaty, napotkane trudności oraz kierunki dalszych działań.

3. Ocena realizacji programu

Pod koniec roku 2027 do parafii zostanie przekazany krótki, jednolity formularz podsumowania, obejmującego cztery wymiary życia parafialnego.

Jego celem ma być nie tylko weryfikacja realizacji przyjętych standardów, lecz także poznawanie skutecznych inicjatyw, identyfikowanie trudności i wspieranie współpracy pomiędzy parafiami.

Wnioski z rocznych podsumowań mogłyby być również wykorzystywane podczas wizytacji kanonicznych oraz w pracach diecezjalnych gremiów duszpasterskich.

Przy ocenie realizacji programu warto zwrócić szczególną uwagę nie tylko na liczbę przeprowadzonych inicjatyw, lecz przede wszystkim na ich rzeczywisty wpływ na życie wspólnoty parafialnej. Pomocne może być uwzględnienie następujących kryteriów:

- ✓ **Wzrost współodpowiedzialności świeckich** – pojawienie się nowych osób angażujących się w życie parafii, podejmowanie przez świeckich samodzielnych inicjatyw oraz rozwijanie współpracy z duszpasterzami.
- ✓ **Budowanie jedności i otwartości wspólnoty** – rozwój współpracy między grupami parafialnymi, otwartość na nowych członków i większa gotowość do podejmowania wspólnych działań.
- ✓ **Pogłębianie relacji między parafianami** – tworzenie przestrzeni do spotkań, wzajemnego poznawania się i budowania więzi, również poza celebracjami liturgicznymi.

Ważnym znakiem misyjnej odnowy parafii będzie zatem nie tylko większa liczba podejmowanych działań, ale przede wszystkim wzrost poczucia przynależności do wspólnoty oraz gotowości do współodpowiedzialności za jej życie i misję.

JAK KORZYSTAĆ Z DOKUMENTU?

A · ZADANIA PODSTAWOWE	B · DZIAŁANIA UZUPEŁNIAJĄCE
Trzy propozycje trwałych rozwiązań w każdym z czterech obszarów. Wybiera się co najmniej jedno z trzech zadań podstawowych, które parafia będzie realizować w roku duszpasterskim 2026/2027	Katalog dodatkowych inicjatyw do wyboru przez parafię. Wybiera się co najmniej dwa działania uzupełniające, które parafia będzie realizować w roku duszpasterskim 2026/2027

Ważnym uzupełnieniem (czy też poszerzeniem) niniejszego programu duszpasterskiego są materiały formacyjne i praktyczne wskazówki do jego realizacji, opracowane przez Komisję Duszpasterstwa Konferencji Episkopatu Polski i zebrane w zeszytach tematycznych:

1. Teologiczno-pastoralnym
2. Katechetycznym
3. Maryjnym
4. Homiletycznym
5. Liturgicznym
6. Statystycznym

II. WYMIAR DUSZPASTERSKI

Inicjacja chrześcijańska i życie liturgiczno-modlitewne w parafii

Cel: Pogłębianie świadomego uczestnictwa wiernych w liturgii, rozwijanie życia modlitewnego oraz prowadzenie do dojrzałego przeżywania sakramentów i życia nimi.

A. Zadania podstawowe

1. Wprowadzenie stałej formacji liturgicznej wiernych

Zainicjowanie systematycznego programu formacji liturgicznej, pomagającego wiernym coraz pełniej rozumieć i przeżywać sprawowane misteria.

Proponowany standard:

- ✓ Przeprowadzenie przynajmniej jednej krótkiej katechezy liturgicznej miesięcznie, np. przed niedzielną Mszą świętą.
- ✓ Zapewnienie regularnej formacji osób pełniących posługi liturgiczne.
- ✓ Podejmowanie działań służących rozwijaniu świadomego i czynnego uczestnictwa wiernych w liturgii.

2. Włączenie formacji rodziców w przygotowanie dzieci i młodzieży do życia sakramentami

Przygotowanie dzieci i młodzieży do życia sakramentalnego (Eucharystia, spowiedź, bierzmowanie) może stać się okazją do ewangelizacji całych rodzin, w szczególności rodziców. Spotkania mogą wykraczać poza przekazywanie informacji organizacyjnych.

Proponowany standard:

- ✓ Wprowadzenie stałego programu spotkań formacyjno-ewangelizacyjnych dla rodziców.
- ✓ Włączenie w przygotowanie świadectw małżonków i rodzin żyjących wiarą.
- ✓ Przedstawienie rodzinom propozycji dalszej formacji po przyjęciu sakramentów przez dzieci np. po I Komunii św. spotkanie dla ministrantów czy Oazy Dzieci Bożych, a po przyjęciu bierzmowania zaproszenie do wspólnoty młodzieżowej działającej przy parafii własnej lub sąsiedniej.

.

3. Zapewnienie stałego dostępu do sakramentu pokuty i adoracji Najświętszego Sakramentu

W każdej parafii można zapewnić wiernym regularną możliwość korzystania z sakramentu pokuty oraz osobistej modlitwy przed Najświętszym Sakramentem a także silne akcentowanie w przepowiadaniu tej praktyki.

Proponowany standard:

- ✓ Wyznaczenie i podanie do publicznej wiadomości stałych, cotygodniowych godzin spowiedzi z uwzględnieniem imienia (i nazwiska) dyżurującego spowiednika.
- ✓ Zapewnienie regularnej adoracji Najświętszego Sakramentu wraz z możliwością wyspowiadania się.
- ✓ Dostosowanie godzin do możliwości i potrzeb mieszkańców, z uwzględnieniem współpracy międzyparafialnej tam, gdzie jest to uzasadnione.

B. Propozycje działań uzupełniających

1. Przygotowanie całorocznego cyklu katechez wyjaśniających kolejne części Mszy świętej, znaczenie gestów, postaw i symboli.
2. Opracowywanie niedzielnego biuletynu liturgicznego, zawierającego czytania mszalne oraz krótkie komentarze do słowa Bożego.
3. Poszerzenie grona lektorów, psałterzystów i pozostałych osób posługujących podczas liturgii, wraz z zapewnieniem im przygotowania.
4. Organizowanie warsztatów śpiewu liturgicznego oraz formacji kantorów i psałterzystów.
5. Organizowanie zespołów troszczących się o czytanie słowa Bożego i śpiew podczas liturgii, a także o przygotowywanie modlitwy powszechnej uwzględniającej potrzeby lokalnej wspólnoty parafialnej.
6. Wprowadzenie wspólnej modlitwy Liturgią Godzin, np. nieszporów w niedziele Adwentu i Wielkiego Postu.
7. Wprowadzenie Komunii św. pod obiema postaciami na jednej Mszy św. w tygodniu (np. w czwartki).
8. Wyznaczenie stałego dnia modlitwy za parafię, jej mieszkańców, osoby oddalone od Kościoła oraz o nowe powołania.
9. Organizowanie dni skupienia i spotkań modlitewnych dla osób zaangażowanych w liturgię.
10. Rodzinne przygotowanie dzieci do życia eucharystycznego w oparciu o program „Baranki", pod opieką duszpasterza.
11. Zapraszanie małżeństw do współprowadzenia wybranych spotkań przygotowujących narzeczonych do życia małżeńskiego.
12. Tworzenie przestrzeni systematycznych spotkań dla małżeństw spoza wspólnot (np. „randki małżeńskie", Msze św. w intencji małżonków obchodzących rocznice w danym miesiącu).
13. Tworzenie możliwości kontynuowania formacji po przyjęciu sakramentów, szczególnie dla młodzieży po bierzmowaniu i rodzin dzieci pierwszokomunijnych.
14. Przygotowanie propozycji rodzinnego przeżywania niedzieli, obejmujących wspólną modlitwę i rozważanie Ewangelii (można skorzystać z „Materiałów dla rodzin" publikowanych na stronie www.duszpasterstwo.episkopat.pl).
15. Rozwijanie współpracy z Wydziałem Duszpasterstwa Rodzin Kurii Metropolitalnej Gdańskiej w celu korzystania z dostępnych form wsparcia, materiałów i inicjatyw służących umacnianiu małżeństw i rodzin oraz rozwijaniu duszpasterstwa rodzin w parafii.
16. Zapewnienie, aby kościół pozostawał otwarty dla wiernych również poza godzinami nabożeństw, umożliwiając osobistą modlitwę i nawiedzenie Najświętszego Sakramentu.
17. Analizowanie i dostosowywanie godzin Mszy świętych, nabożeństw oraz spowiedzi do rzeczywistych potrzeb mieszkańców parafii.
18. Imienne zapraszanie (np. listownie) rodzin parafian, którzy zmarli w minionym roku na okolicznościową Mszę św. połączoną z wypominkami (np. w listopadzie).

III. WYMIAR KATECHETYCZNO-EWANGELIZACYJNY

Życie słowem Bożym i katecheza w parafii

Cel: Rozbudzanie pragnienia poznawania słowa Bożego, rozwijanie systematycznej formacji chrześcijańskiej oraz podejmowanie ewangelizacji skierowanej również do osób nieuczestniczących w życiu Kościoła.

A. Zadania podstawowe

1. Powołanie parafialnego zespołu ewangelizacyjnego

W każdej parafii może działać stały zespół odpowiedzialny za planowanie i koordynowanie działań ewangelizacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem osób pozostających poza aktywnym życiem Kościoła.

Proponowany standard:

- ✓ Powołanie zespołu skupiającego przedstawicieli wspólnot parafialnych i inne osoby pragnące zaangażować się w ewangelizację.
- ✓ Wyznaczenie koordynatora, którym może być odpowiednio przygotowany katechista.
- ✓ Przygotowanie i realizowanie rocznego planu działań ewangelizacyjnych oraz ewaluacja tych działań.
- ✓ Umożliwienie mniejszym parafiom tworzenia zespołów międzyparafialnych.

2. Organizowanie corocznej ewangelizacji „kerygmatycznej”

Każda parafia może zapewnić wiernym możliwość uczestnictwa w rekolekcjach lub kursie prowadzącym do osobistego spotkania z Jezusem Chrystusem i odnowienia wiary.

Proponowany standard:

- ✓ Organizowanie przynajmniej raz w roku rekolekcji lub kursu kerygmatycznego, np. Alpha, REO, Nowe Życie, katechezy zwiastowania lub innej sprawdzonej formy – zawsze z udziałem duszpasterza.
- ✓ Dopuszczenie organizacji takich wydarzeń wspólnie z sąsiednimi parafiami lub wspólnotami ewangelizacyjnymi.
- ✓ Zapewnienie uczestnikom możliwości kontynuowania formacji po zakończeniu kursu.

3. Wprowadzenie stałej katechezy dorosłych i formacji biblijnej

Parafia może być miejscem systematycznego pogłębiania wiary również dla osób dorosłych, niezależnie od przygotowania do życia sakramentami.

Proponowany standard:

- ✓ Organizowanie przynajmniej raz w miesiącu spotkania katechetycznego dla dorosłych.
- ✓ Uwzględnienie w programie regularnej formacji biblijnej.
- ✓ Zapewnienie możliwości uczestnictwa w spotkaniach również osobom niezwiązanym ze wspólnotami parafialnymi.

B. Propozycje działań uzupełniających

1. Powołanie parafialnej grupy biblijnej, spotykającej się regularnie na wspólnym czytaniu i rozważaniu Pisma Świętego.
2. Organizowanie warsztatów modlitwy słowem Bożym, w szczególności metodą *lectio divina*.

3. Wprowadzenie cotygodniowego wyzwania ewangelicznego – prostego zadania na najbliższy tydzień, nawiązującego do niedzielnej Ewangelii.
4. Włączenie wspólnego rozważania Pisma Świętego w program formacji wszystkich grup i wspólnot parafialnych.
5. Publikowanie krótkich komentarzy do Ewangelii w parafialnych mediach społecznościowych, przygotowywanych przez kapłanów i świeckich.
6. Systematyczne udostępnianie w sieci materiałów przygotowujących przez media diecezjalne.
7. Organizowanie cyklicznych spotkań ze świadkami wiary, dzielącymi się doświadczeniem nawrócenia, modlitwy i życia chrześcijańskiego.
8. Przygotowanie otwartych spotkań dla osób poszukujących wiary, wątpiących lub niepraktykujących, które dawałyby przestrzeń do stawiania pytań i rozmowy.
9. Organizowanie rodzinnych spotkań biblijnych, podczas których rodzice i dzieci wspólnie poznają słowo Boże.
10. Podejmowanie inicjatyw osobistego zapraszania do wspólnoty osób nieuczestniczących na co dzień w życiu parafii.
11. Organizowanie wydarzeń ewangelizacyjnych z wykorzystaniem kultury, filmu, muzyki i sztuki.
12. Tworzenie przestrzeni formacyjnych dla różnych środowisk zawodowych i społecznych, np. nauczycieli, studentów, małżonków czy rodziców.
13. Wykorzystywanie potencjału wspólnot i inicjatyw formacyjnych skierowanych do kobiet/mężczyzn, uwzględniających specyfikę ich duchowości i powołania (np. Bractwo św. Pawła, Ekstremalna Droga Krzyżowa, Exodus 90, Mężczyźni w Drodze, Rycerze Kolumba, Wojownicy Maryi, Kobieta jest Boska, Ludzie Pełni Życia, Obdarowana, Urzekająca).
14. Rozwijanie współpracy międzyparafialnej w zakresie prowadzenia kursów, rekolekcji oraz formacji liderów.
15. W kościołach zabytkowych, szczególnie w sezonie, organizowanie zwiedzania świątyń (połączonego z głoszeniem kerygmatu), jako wyjście do osób niepraktykujących lecz zainteresowanych historią i sztuką.

IV. WYMIAR CARITAS

Braterstwo i diakonia miłości we wspólnocie parafialnej

Cel: Rozwijanie parafii jako wspólnoty wzajemnej troski, przeciwdziałającej samotności i odpowiadającej na potrzeby bliźnich oraz umacnianie Parafialnych Zespołów Caritas jako części diecezjalnego systemu miłosierdzia,

A. Zadania podstawowe

1. Powołanie i zapewnienie funkcjonowania Parafialnego Zespołu Caritas lub zespołu charytatywnego

Działalność charytatywna może stanowić trwały i integralny wymiar życia każdej parafii.

Proponowany standard:

- ✓ Zapewnienie funkcjonowania stałego zespołu charytatywnego.
- ✓ Wyznaczenie koordynatora i określenie zakresu odpowiedzialności poszczególnych osób.
- ✓ Przygotowanie rocznego planu działalności charytatywnej oraz ewaluacja działań.
- ✓ Zapewnienie regularnej formacji duchowej członków zespołu.
- ✓ Dbałość o groby księży pochowanych (oraz zaniedbane mogiły) na cmentarzach znajdujących się na terenie parafii.

2. Stworzenie stałego systemu rozpoznawania potrzeb i organizowania pomocy

Parafia może aktywnie rozpoznawać potrzeby swoich mieszkańców i dysponować konkretnymi możliwościami reagowania na trudne sytuacje życiowe.

Proponowany standard:

- ✓ Określenie i upowszechnienie sposobu zgłaszania potrzeb.
- ✓ Prowadzenie systematycznego rozeznawania sytuacji osób potrzebujących, także przy okazji wizyty duszpasterskiej.
- ✓ Utworzenie sieci współpracy z osobami i instytucjami świadczącymi pomoc specjalistyczną.
- ✓ Zapewnienie poszanowania godności, prywatności i bezpieczeństwa osób korzystających z pomocy.

3. Zorganizowanie stałej posługi towarzyszenia osobom samotnym i potrzebującym

Pomoc charytatywna może wykraczać poza wsparcie materialne, obejmując również troskę o relacje, przeciwdziałanie samotności i budowanie więzi ze wspólnotą.

Proponowany standard:

- ✓ Powołanie grupy wolontariuszy odpowiedzialnych za odwiedzanie osób samotnych, starszych i potrzebujących.
- ✓ Zapewnienie wolontariuszom przygotowania do podejmowanej posługi.
- ✓ Organizowanie regularnych form kontaktu i wsparcia, odpowiednio do potrzeb oraz za zgodą zainteresowanych osób.

B. Propozycje działań uzupełniających

1. Uruchomienie parafialnej sieci pomocy specjalistycznej, skupiającej osoby mogące udzielić wsparcia prawnego, psychologicznego, medycznego, technicznego lub zawodowego.
2. Stworzenie tablicy wzajemnej pomocy, na której parafianie mogą zgłaszać konkretne potrzeby i możliwości udzielenia wsparcia.
3. Organizowanie programu pomocy sąsiedzkiej, obejmującego m.in. zakupy, drobne prace domowe i towarzyszenie osobom samotnym.
4. Zapewnienie możliwości dowozu do kościoła osobom starszym i mającym trudności z samodzielnym przemieszczaniem się.
5. Powołanie młodzieżowej grupy Caritas lub zespołu młodych wolontariuszy (np. Szkolne Koło Caritas).
6. Organizowanie parafialnej kawiarenki oraz innych regularnych okazji do spotkań i rozmów, szczególnie po niedzielnych Mszach świętych, w celu budowania więzi, wzajemnego poznawania się i rozwijania poczucia przynależności do wspólnoty.
7. Przygotowywanie odwiedzin i drobnych upominków dla osób samotnych, wdów i wdowców (nie tylko z okazji świąt).
8. Aktywna troska o osoby owdowiałe i inne, które straciły swoich bliskich (już od momentu zgłoszenia pogrzebu).
9. Rozważenie utworzenia parafialnej lodówki społecznej lub innej stałej formy dzielenia się żywnością.
10. Organizowanie spotkań integracyjnych dla osób starszych, samotnych i rodzin, sprzyjających budowaniu relacji między pokoleniami oraz rozpoznanie możliwości współpracy z samorządem w tym zakresie.
11. Prowadzenie szkoleń dla wolontariuszy dotyczących organizowania pomocy, pozyskiwania środków i towarzyszenia osobom w trudnych sytuacjach życiowych (np. we współpracy z diecezjalną *Caritas*).
12. Organizowanie katechez i dni skupienia poświęconych chrześcijańskiemu miłosierdziu, przeznaczonych dla wolontariuszy i całej wspólnoty.
13. Regularne informowanie o możliwościach uzyskania pomocy oraz o sposobach włączenia się w działalność charytatywną.

V. WYMIAR ADMINISTRACYJNY

Współodpowiedzialność za parafię i jej rozwój

Cel: Rozwijanie rzeczywistej współpracy duchownych i świeckich, przejrzystości zarządzania oraz odpowiedzialności wszystkich członków wspólnoty za jej życie i misję.

A. Zadania podstawowe

1. Zapewnienie rzeczywistego funkcjonowania parafialnym radom: duszpasterskiej i ekonomicznej

Rady parafialne stanowią przestrzeń współpracy, rozeznawania potrzeb i wspierania proboszcza w odpowiedzialności za wspólnotę, z uwzględnieniem właściwych kompetencji każdej z nich.

Proponowany standard:

- ✓ Zapewnienie funkcjonowania obu rad, zgodnie z prawem kanonicznym i przepisami diecezjalnymi.
- ✓ Organizowanie posiedzeń przynajmniej raz na kwartał.
- ✓ Dokumentowanie spotkań oraz podejmowanych ustaleń.
- ✓ Przedstawienie parafianom składu rad, ich zadań oraz najważniejszych wniosków z ich pracy.

2. Propozycja opracowywania rocznego planu duszpasterskiego parafii

Każda parafia może posiadać plan działalności duszpasterskiej, obejmujący wszystkie cztery wymiary życia wspólnoty i przygotowany z udziałem parafialnej rady duszpasterskiej.

Proponowany standard:

- ✓ Przygotowanie rocznego planu działań, uwzględniającego potrzeby i możliwości parafii.
- ✓ Określenie konkretnych zadań, osób odpowiedzialnych i terminów realizacji.
- ✓ Przedstawienie planu wspólnocie parafialnej.
- ✓ Dokonanie corocznej oceny jego realizacji.

3. Wprowadzenie standardu przejrzystej komunikacji i zarządzania parafią

Parafianom zapewnia się dostęp do informacji o najważniejszych działaniach, planach i potrzebach wspólnoty oraz możliwość wyrażania opinii i przedstawiania własnych propozycji.

Proponowany standard:

- ✓ Przedstawianie przynajmniej raz w roku sprawozdania duszpasterskiego i zbiorczego sprawozdania finansowego.
- ✓ Regularne informowanie o najważniejszych planach i przedsięwzięciach.
- ✓ Zapewnienie stałego sposobu zgłaszania uwag i propozycji przez parafian.
- ✓ Włączanie świeckich w przygotowywanie i realizację wybranych przedsięwzięć.

B. Propozycje działań uzupełniających

1. Przygotowanie, z udziałem rad parafialnych, diagnozy najważniejszych potrzeb, wyzwań i możliwości duszpasterskich parafii.
2. Organizowanie otwartych spotkań konsultacyjnych, podczas których parafianie mogą przedstawiać swoje oczekiwania oraz propozycje działań.
3. Wprowadzenie regularnych spotkań parafian z proboszczem, poświęconych rozmowie o życiu wspólnoty.
4. Uruchomienie parafialnej skrzynki pomysłów lub formularza internetowego do zgłaszania propozycji.
5. Przygotowanie i udostępnienie rocznego kalendarza wydarzeń parafialnych.
6. Opublikowanie listy członków rad duszpasterskiej i ekonomicznej z zachowaniem przepisów o ochronie danych osobowych oraz systematyczne przekazywanie wszystkim parafianom informacji o ich działalności.
7. Rozpoznawanie talentów, kompetencji zawodowych i możliwości zaangażowania świeckich w działalność parafii.
8. Powierzanie świeckim odpowiedzialności za wybrane obszary, np. komunikację (social media), organizację wydarzeń, wolontariat lub koordynowanie wspólnot, co pozwoli rozwijać ich współodpowiedzialność za parafię, a jednocześnie umożliwi duszpasterzom poświęcanie większej ilości czasu na modlitwę, posługę sakramentalną i bezpośrednie towarzyszenie wiernym.
9. Utworzenie zespołu odpowiedzialnego za stronę internetową i media społecznościowe parafii.
10. Organizowanie szkoleń oraz dni formacyjnych dla członków rad parafialnych i osób koordynujących poszczególne działania.
11. Podejmowanie wspólnych przedsięwzięć przez parafialne rady: duszpasterską i ekonomiczną.
12. Organizowanie regularnych spotkań przedstawicieli wszystkich wspólnot działających w parafii, służących wzajemnemu poznawaniu się, wymianie doświadczeń, planowaniu wspólnych inicjatyw oraz budowaniu jedności całej wspólnoty parafialnej. Koordynację takich spotkań można powierzyć parafialnej radzie duszpasterskiej.
13. Rozwijanie współpracy międzyparafialnej oraz wymiany sprawdzonych rozwiązań duszpasterskich i organizacyjnych.
14. Usprawnianie funkcjonowania kancelarii parafialnej, w tym dostępności informacji, możliwości kontaktu i obsługi interesantów.
15. Zadbanie o stan pomieszczeń, które stanowią przestrzeń podejmowania przybywających do domu parafialnego (kawiarenka, salka, kancelaria, sanitariaty itd.).
16. Uwzględnianie w planowaniu finansowym środków przeznaczonych na ewangelizację, formację świeckich i działalność charytatywną.

ZAKOŃCZENIE

Parafia misyjna to wspólnota, która przede wszystkim troszczy się o budowanie i pogłębianie osobistej więzi z Jezusem Chrystusem poprzez zasłuchanie w Jego słowo, życie sakramentalne i modlitwę. Z tej relacji rodzą się pragnienie życia Ewangelią oraz gotowość do dzielenia się wiarą z innymi. Dlatego parafia nie ogranicza się do dotychczasowych form duszpasterstwa, lecz poszukuje nowych sposobów głoszenia Chrystusa, budowania autentycznych relacji i docierania do tych, którzy oddalili się od Boga lub jeszcze Go nie poznali.

Przedstawione wyżej propozycje mają pomóc w takim kształtowaniu życia parafialnego, aby:

- ✓ **Liturgia i sakramenty** prowadziły do coraz dojrzalszego życia chrześcijańskiego, którego celem jest upodobnienie się do Chrystusa.
- ✓ **Słowo Boże i ewangelizacja** docierały także do osób oddalonych od Kościoła.
- ✓ **Miłosierdzie i braterstwo** stawały się codziennym doświadczeniem wspólnoty.
- ✓ **Współodpowiedzialność świeckich i duchownych** znajdowała wyraz w rzeczywistym współtworzeniu życia parafialnego.

Ostatecznym celem nie jest realizacja kolejnego programu organizacyjnego, lecz **kształtowanie parafii jako żywej wspólnoty uczniów-misjonarzy, w której każdy ochrzczony odkrywa swoje miejsce, odpowiedzialność i udział w misji Kościoła.**